

„Parancsol 100.000 tojást?”

Árubőségi kaland — tanulsággal

Különös élményt jelentett számunkra mindig, ha külföldről jött látogatót kalauzolhattunk Budapesten. Pedig hát mit is mutogathattunk neki valamikor? Kivilágított halászbástyát, fénybenüsző panorámát, ragyogó szórakozóhelyeket... A fénybenüsző metropoliszal ma is kérkedhetünk, de menynyire eltöppül ez a büszkélkedés az élmény mellett, hogy tegnap este elkísérhettem párisi barátomat egyik, éjszaka is nyitvalévő élelmiszeráruházba.

KÉT KILO SZALONNAT!

Barátom vonatja hajnalban indul s ő most vásárolja a családjának szánt ajándékokat. Matyóbarát? Csikóboros kulacsot? Ó, egészen mást!

— Két kiló szalonnát kérek — mondja kissé határozatlanul, mint ha attól féne, hogy a segéd visszautasítja. De az csak éppen megkérdézi, udvarias előzékenységgel: „Kövéret, vagy soványat tetszik?” — és kirak a pultra háromfélét, mintának. Egymásra nézünk, én mosolygok, barátom pedig még mindig zavarban, rámutat a kövérrre: „Ebből kérek!”

Azután a cukorkaosztályra mentünk. Barátom két kiló cukorkát csomagoltat be magának, 10—10 dekát mindenféle fajtaból. „A Nemzeti Bank külön engedélyével viszem ezt a gyerekeknek!”

— Párisba — cukorkát? — kérdezzük.

És kiderül, hogy gyermekei ilyesmit még soha életükben nem — láttak.

Daisy 7 éves, Pierre 5: háborús gyermekek — egy „győztes” országban...

DRÁGA-E AZ ALMA?

Átlépünk a gyümölcs-ládákhoz: félkiló almát kérünk az útra. Mellettünk éppen egy munkás vásárol. Most jött a délutáni részlegből s egy negyedkilót akar hazavinni. Duzzogva veszi át a cédulát: drágálja a forint-negyvenet.

— Kérem — mondja az elárutónó a munkásnak, — ez tavaly ilyenkor 15 forint körül volt. És ne feledje el, hogy husvét tájt a háború előtt elkérték 1.50, sőt 2 pengőt is egy kiló Jonathán-almáért. Drágább volt az alma, mint az olasz narancs, mert a spekuláció ilyenkor hozta be a kamatokat. Soha kérem,

soha ilyen olcsó nem volt az alma Magyarországon!

A munkás még mindig duzzog valamit, — amin barátom értetlen csodálkozik. Mentetgetőznöm kell: bizony, sajnos, vannak még az országban, akik nem járnak eléggé nyitott szemmel.

De a látogatóba hazatért magyar most már nyitott szemmel néz körül. Egy forintért vehetne akár hány valódi Gerbaud-mignont. (És ő emlékszik, hogy ez utóljára, amikor itt járt, legalább 40 pengőfillér volt és kinézték az előkelő cukrászdából, ha történetesen csak egy darabot vásárolt volna.) Zsemlye, kiili, sajtok, felvágottak tömege, korlátlanul...

— Merveilleuse — csodálatos! — kiált fel önkéntelenül franciául. De azon már nem is csodálkozik, hogy az idegen szóra maga a főnök, Záborszky István ajánlkozik, hogy tovább kalauzol bennünket. Az új kalauznak könnyű dolga van, özönével zúdulnak feléje a kérdések. Mennyi kenyér fogy naponta? Mennyibe került ez a konzerv békében? És a cukor, hogy lehetséges ez ilyen olcsón? — alig győzi válasszal Záborszky István:

2500 KILO KENYÉR

— Naponta átlag 2500 kiló kenyéret adunk el, ennek $\frac{3}{4}$ részét jegyre, egy forintért. Azelőtt pengőben 32 fillér volt. A $\frac{1}{2}$ kilós

konzervbefőttet valamikor 1.50—2.40 pengőért csak a tehetősek vásárolhatták: most 2.90 Ft bármelyik. A „cukor-csoda” magyarázata egyszerű: a dolgozó parasztság nekilátott a cukorrépa-termesztésnek, az ipari munkásság pedig gépekkel, műtrágyával támogatta. Azután: a cukorgyárakban is munkaverseny folyik — ennyi az egész.

A fiatal főnökből már magától is árad a szó. Elmondja, hogy valamikor ilyenkor, husvét előtt

a spekuláció mindig felverte a mák, dió, baromfi, tojás árát.

Ma a dolgozók irányítják az árakat. Így történhetett, hogy a mák pld. éppen most lett 7 Ft., ami a télen 9.60 volt. A baromfi ára éppen ma esett le 2 forintra. S a tojás? Valóban furcsa: 1938-ban 30 vagón állt csak ilyenkor a fővárosban, ma 100 vagón.

Az áruda készlete a peroban 120.000 darab.

— Parancsol 100.000 darab tojást? — kérdezi mosolyogva. — Azonnal becsomagolom.

Megköszönjük az ajánlatot, most nem kérünk. A vendégnek szétne kell, még aludni is szeretne. Bár azt mondja: nem nagyon tud majd aludni, sokat látott és hallott ma este, amin gondolkoznia kell...

Reményi-Gyenes István